

B·A·R

I

123727

ΦΙΕ ΜΙΚΪ

pentp8 Kλαca II

DIN CKOAJELE CETEPIŢI

de

DIMITRIE GOSTI.

Векi8 Професорѹ азъ Академiеi.

*Karte astopizat8 de Departamentsu Ksatsasŷ
uŷi az Instrucŷiŷiei ps8lme pentp8 skolŷ.*

JASSI.

ΤΠΟΓΡΑΦΙΑ Β8ΧΙ8Μ8Λ8Ι ΡΟΜΑΝ8.

1858.

Пропіетаріи Типографіеї Бєлѣзмєнєї Романѣ:
TEODORŃ KODRECKŃ mi DIMITRIE ȚESTI.

МЕТОДЪ

Къмъ съсе диведе не Сколарі
Географіа.

Дивъцъторіѣлѣ ворбіндѣ копилѣлѣ
despre Географіе, требѣ съ'ї пѣнъ
dinainte ші Харта, съ'л deprиндѣ а
къпоаште ші а деосеві челе патрѣ
Пѣнтърі Кардинале, аѣтѣ не хартѣ кълѣ
ші дн касѣ ші не афарѣ, съ'ї арѣ-
те къмѣ се днсеашпѣ зскаѣрїле
прїн зѣврїле ашелор, къмѣ сѣпнѣ
мѣнцїї, інеслїле, ласѣрїле, рїѣрїле ші
челе-лалте. Къндѣ дечї і се ва спѣ-
не че есте флѣвїѣлѣ, дндатѣ съ і се

арале фирмљ челљ тръгънатљ шї шър-
пзітљ прїп каре се днсеамнъ Дъпъреа
саљ орї-каре алтъ апъ къргътоаре. Кънд
ї се ва спъне че есте Голфъл се і
се арале днфъндътъра де апъ че се
вжръ днтре пъмжнтљ, аръїжндзі пе
голфъл Ботнїкљ саљ не орї-каре алтъл.
Дн ачестљ кїпљ депрїнзїндъсе скола-
рїл, елљ ва къноаште toate обїектеле
че се днфъцшошазъ пе хартъ, шї
пъ ва фї ка ачеїа каре с'аљ възвїтљ къ
пъ шїї деосебї зскатъл де апъ, кїарљ
пе хърцїле пе каре днтвадъ.

Орї че лекцїзне ва да сколарїлор,
днвъцъторїл есте datorїз ка съ лї
арале пе хартъ toate обїектеле че се
atingљ де еа, къчї харта реамїнтеште
шї днїпъреште лекцїзнеа дн мїнтеа
сколарїлвї; дн ачестљ кїпљ еї ворљ
кжшїга чеа маї mare зшърїпцъ ла
днвъцъареа Географїеї.

*Eatz snš esetplas de snš aceminea
esericiuș:*

Съ ни диквиѣмѣ къ съ ворбеште
деспре церіле Европей.

Професорлѣ дитреабѣ: Че есте о
царѣ саѣ знѣ статѣ?

Сколарл респонде: Есте о дитин-
дере де пѣмѣнтѣ локѣитѣ де оа-
мині карі дсѣ ашезаці прип сае
ші політіі, афлѣндѣсе къ тоціі сѣвѣ
о сінгѣрѣ Кѣртѣіре.

Проф. Дн кѣте цері се дитпарте
Европа?

Скол. Европа се дитпарте дн 17
цері, дитре каре патрѣ сѣнтѣ ла
меазѣ-ноанте, шенте ла мизлокѣ
ші шесе ла меазѣ-зі.

Проф. Аратѣмѣ пе Молдова, Пор-
тугаліа, Італіа ші Франчіа.

Скол. Ли араѣ потривитѣ къ днѣре-
барѣа че і с'аѣ фѣкѣтѣ.

Проф. Че есте Италия?

Скол. Италия есте зна дин челе 17
дери дин Европа, ши зна дин челе
шесе дери а ле сале де ла меа-
зѣ-зі.

Проф. Че сжнтѣ Іашії?

Скол. Іашії сжнтѣ Капитала Молдо-
веї, адекѣ локѣлѣ хнде шедѣ Кър-
мѣреа чеа марѣ ши Капѣлѣ дериї.

Проф. Че апѣ кърѣе не ла меа-
зѣ-зі а Молдо-Ромѣніѣ?

Скол. Дѣнѣреа не карѣ і'о ши араѣ.

Ли ачестѣ кинѣ професорѣл тре-
вѣе а пѣши къ днѣревѣрїле потрї-
витѣ лекциѣнїлор че се даѣ скола-
рїлор.

ГЕОГРАФИЕ МІКЪ.

СЕКЦИОНЕА I.

Дисемпърї Генерале.

География este descrierea пѣ-
тжнтѣлї саѣ а дерілор дн каре ло-
квескѣ оамінії шї челе-лалте фїіпці.

Пѣтжнтѣл este ротѣндѣ ка зпѣ
търѣ. Елѣ се днпарте дн чїпчї
пърці марї саѣ зскаѣрї, шї зскаѣ-
рїле дн маї тѣлте дерї саѣ стѣтѣрї.

Пентрѣ а кѣпоанте деосевїтеле пърці
але пѣтжнтѣлї шї але дерілорѣ пе
знде стѣ елє, с'аѣ днкїпзїтѣ патрѣ
пѣнтѣрї, пѣмїте *Пѣнтспї Кардінале*,
ачесте сжнтѣ : Ресѣрїтѣл, Апѣсѣл,
Меазѣ--ноанте шї Меазѣ-зі.

Ресѣрїтѣл саѣ Остѣлѣ este пѣнтѣл

de unde videmъ къ ресаре соареле.

Апсслъ саъ Вестълъ есте пѣнтълъ
unde апне соареле.

Меазѡ-ноанте саъ Нордъл есте пѣн-
тълъ каре стъ лн фаца ноастръ, кжндѣ
Ресъритъл нѣ есте de-adreanta шѣ А-
псслъ de-actжнга.

Меазѡ-зи саъ Схдълъ есте пѣнтълъ
челъ лнпротивитѣ кѣ меазѡноанте,
адикъ ачел че стъ лн досълъ пострѣ.

Пѣтжнтсл се алкѣтѣште: дѣн ѡс-
катѣ, дѣн апъ шѣ дѣн аерѣ каре toate
ла зпѣ локѣ факѣ *глобсл* пѣтжнтескѣ,
адикъ фигура че ротѣндѣ а пѣтжн-
тѣлѣ. Ѧскатѣ саъ церѣна алкѣтѣште
partea чеа tare а глобѣлѣ шѣ фѣн-
дѣлѣ тѣтѣрорѣ апелор.

Хартѡ се пѣтѣште лнфѣцшошареа
пе хѣртѣ а зпѣѣ пѣрѣдѣ лнтрѣцѣ а
пѣтжнтѣлѣ, саъ а вре зпѣѣ церѣ,
орѣ а вре зпѣѣ локѣ.

ПЕ ПЪМЖНТЪ СЕ ДНСЕАМНЪ :

Мспциї. Мънте се пѣмеште о грѣ-
мѣдитъръ де пѣмжнтѣ саѣ де стжнчї
че се рїдикъ дн сѣсѣ престе сѣпра-
фаца кжмпїлор.

Взлканѣ се пѣмеште мънтеле че
варсѣ дїн сїне фокѣ, де каре сжнтѣ
мѣлїї пре пѣмжнтѣ.

Шсѣ саѣ кжмпїе есте локѣл челѣ
петедѣ, носѣ шї днтїнсѣ каре се а-
штерне ла поалеле мѣнїлорѣ шї а
деалѣрїлор.

Дешертѣ саѣ пѣстїѣ се пѣмеште
о днтїндере маре де пѣмжнтѣ стерпѣ
шї арїносѣ (пѣсїносѣ).

Інсѣлѣ се пѣмеште о вѣкатѣ де
пѣмжнтѣ днкѣнїѣратѣ дїн тоате пѣр-
їїле кѣ апѣ. Маї мълте їнсѣле ла
шї локѣ сїржнсе се пѣмескѣ *Ар-*
хїпелѣ.

Пенїнсѣлѣ се пѣмеште о вѣкатѣ

de пѣмжнтѣ интраѣ фoарте мѣлтѣ дн
marea; кѣндѣ пенінсѣла нѣ есте дн-
тинсѣ, аѣнчї се нѣмеште *Канѣ* саѣ
promontorie.

Цертѣ саѣ малѣ се нѣмеште пар-
tea ачеїа а ѣскаѣлѣї че се шѣрѣне-
ште кѣ marea саѣ кѣ аѣте аѣе.

б. *Апа* алкѣѣеште чеа маї mare
parte а глобѣлѣї, днкѣлѣї треї пѣрѣї
сжнтѣ апѣ шї а патра ѣскаѣлѣї.

Днтре аѣе ѣпеле'сѣ стѣѣѣтоаре пре-
кѣмѣї:

Очеанѣл саѣ *Носанѣл* аѣе кѣрѣеа
аѣе'сѣ сѣрате шї днфѣшѣрѣ totѣ пѣ-
мжнтѣл.

Пѣрѣїле челе маї мїчї аѣе *Очеа-
нѣлѣї* се нѣмескѣ *Мѣрї*.

Голфѣ се нѣмеште о днфѣндѣ-
ѣрѣ де апѣ че се вѣрѣ днтре пѣ-
мжнтѣл.

Портѣ саѣ лиманѣ се нѣмеште апа

ачеа динре зскаѣ, знде траѣ ши се адѣностескѣ корѣиіле де фѣртѣні.

Фретѣ саѣ стрѣмтоаре се нѣмеште о днѣстиме де апѣ динре дохе зскаѣрї, каре апѣ днѣпрезлѣ дохе шѣрї.

Лакѣ саѣ еазѣ есте о днѣтндере де апѣ днѣкїсѣ днѣре зскаѣ; зпеле лакѣрї се днѣпрезлѣ кѣ ате апе, ши ателе нѣ.

Апеле челе кѣргѣтоаре сѣнїѣ:

Флѣвїл есте о апѣ маре каре се варсѣ днѣ маре.

Рїл есте о апѣ кѣргѣтоаре маї нїкѣ де кѣїѣ флѣвїл.

Пѣрѣл есте о апѣ де тотѣ нїкѣ.

Ісворл есте локѣлѣ де знде о апѣ днѣчепе сѣ кѣргѣ. *Гѣра* есте локѣлѣ знде се варсѣ апа.

Не пѣтѣнїѣ, ши апе саѣ днѣ тоате пѣрѣїле глобѣлї се днѣсамнѣ аерѣлѣ.

СЕКЦІЯ НА II.

Дипърцірі Цеперале.

Пътянтъл че се локъеште де оа-
мині есте алкътѣ дин доже пърці марі
пхміте *лѣтеа-веке* ші *лѣтеа-пож*.

Лѣтеа веке кърінде Асія, Афри-
ка ші Европа.

Лѣтеа пож кърінде афаръ де
Асія, Африка, Европа, пе Америка
ші пе Оцеанія.

Дн ачестѣ кінѣ тотѣ глобъл пътжн-
тескѣ се дшпарте дн 5 пърці саѣ
континенте: Асія, Африка, Европа,
Америка ші Оцеанія.

Оцеанъл се дшпарте дн чінчі пърці
де къритеніе, ачесте сжнтѣ:

Oceansл-Маре саѣ Мареа-Пачникъ.

Oceansлѣ Atlantikѣ.

Oceansлѣ Indikѣ.

Oceansл-Ангецатѣ де ла меазъ-
поанте.

Oceansлѣ-Ангецатѣ де ла меа-
зъ-зи.

Оаминіи че локѣскѣ пѣтѣнѣлѣ пѣ'сѣ
де-о-потривѣ лп прівинца соїѣлѣ саѣ
а фігѣреї лор дін афарѣ.

Челе маї де кѣпетеніе соїѣрї саѣ
расе де оаминї сѣнтѣ 3 :

Раса албѣ, адикъ оаминіи чеї маї
фрѣмошї шї албі ла фацѣ, прекѣтѣ
сѣнтѣ, Ромѣнії, Франчезіи, Рѣшіи ш. л.

Раса галбѣнѣ, адикъ оаминіи чеї
гѣлѣї ла фацѣ кѣ капѣл камѣ патрѣ-
мѣкеїѣ, лѣпї лнпре окї, пасѣлѣ тѣр-
тілѣ, фаца вѣкѣлатѣ шї пѣрѣлѣ ценосѣ

прекѣтѣ сѣнтѣ Калмѣчїи ш. л. ц.

Rasa negră, адикъ оаминїи чеї негрї кѣ каплѣ цѣркетѣ, пѣрѣл негрѣ крестѣ шї гѣра латѣ прекѣт сѣнтѣ Аравїи.

Оаминїи че локѣскѣ пѣтѣнтѣлѣ пѣ крестѣ de-o-потрївѣ totѣ дн ачелѣ Dămnezeѣ, дн каре крестѣ пої крестїнїи шї прїп зрѣаре сѣнтѣ маї мѣлте крестїндї саѣ релїѣзнї, аша сѣнтѣ:

Крестїнїцѣл, адикъ Релїѣзнеа саѣ Леѣе крестїнїлорѣ адѣсѣ пре пѣтѣнтѣ de Domнѣл пострѣ Іисѣсѣ Хрїстосѣ.

Ісдаїцѣл адикъ релїѣзнеа Ісдеїлорѣ саѣ Жїдовїлорѣ, карїи крестѣ дн Профїтѣлѣ Моїсї.

Мохаметїцѣлѣ адикъ релїѣзнеа Тѣрчїлор шї а алторѣ оаминїи че крестѣ дн Махометѣ Профїтѣл лор.

Paganїцѣл адикъ крестїнда пѣтѣтѣ

пілор, че нѣ кѣноскѣ не адеврѣатѣлѣ
Dumnezeu, чи се дикѣнѣ саѣ ла оа-
минѣ, саѣ ла вѣетѣцѣ, саѣ ла фокѣ, стеле,
ші лѣкрѣрѣ пѣтѣнтѣші, орѣ черешѣ.

Цеарѣ саѣ Статѣ се нѣтѣше о
antindere де пѣтѣнтѣ локѣитѣ де оа-
минѣ прип сае шѣ політѣ, карѣ се кѣр-
тѣескѣ де о сѣнгѣрѣ стѣпѣнѣре; а-
честе стѣпѣнѣрѣ тѣсѣ маѣ де тѣлѣ
Фелѣрѣ адѣкѣ:

Дѣпѣрѣцѣе се нѣтѣше деара саѣ
Статѣл ачела знде Кѣртѣиторѣл тѣтѣ-
рора, есте знѣл сѣнгѣрѣ шѣ се нѣтѣ-
ше Дѣпѣратѣ саѣ Монарѣхѣ.

Реѣе саѣ Крѣе се нѣтѣше деа-
ра знде Кѣртѣиторѣл есте сѣнгѣрѣ
ші поартѣ тѣлѣ де Реѣе саѣ Краѣл
орѣ Монарѣхѣ.

Репѣблѣкѣ се нѣтѣше деара каре
се кѣртѣеште де кѣтрѣ чеѣ алешѣ

dintre четъденї, адикъ de Депѣтаці.

Конфедераціе се пѣмеште зні-
реа ла зпѣ локѣ а маї пѣлторѣ цери
спре а се апѣра ші аціѣла зпеле пре
алеле.

Принципатѣ се пѣмеште цeara а-
чееа, акѣриа капѣ поартѣ пѣме de
Принчепе ші есте кѣртѣитѣ de o сін-
гѣрѣ персоапѣ.

—
Капиталѣ се пѣмеште політіа саѣ
локѣл дп кare шede кѣртѣіреа чеа
таре ші капѣл цериї, адикъ Ампиѣ-
ратѣл, Рецеле, Прічепеле ші алдії.

СЕКЦИОНЕ А III.

Е Ѣ Р О П А.

Конфиниіле саѣ хотареле. Еѣропа се тѣрѣнеше ла меазъ-ноанте кѣ Очанѣл днредатѣ де ла Нордѣ; ла Ресѣритѣ кѣ Асія; ла Меазъ-зі кѣ Мѣрціі Кавказѣ, Мареа-Неагрѣ ші Мареа-Meditеранѣ; ла Анѣсѣ кѣ Очанѣл-Атланткѣ.

Мѣрї. Ла Еѣропа се нѣмерѣ 16 тѣрї, дн ачесте маї днсемнате'сѣ: Мареа-Nordкѣ, Мареа-Meditеранѣ ші Мареа-Неагрѣ.

Голфсрї. Дн Еѣропа сѣнтѣ 10, дн ачесте маї днсемнате'сѣ: Голфѣл Botнкѣ, Голфѣл Гасконкѣ ш.л.т.

Инселе. Дн тѣрїле Еѣропей сѣнтѣ

65 de Încăle, din асесте маї дн-
семпате'сѣ: Британіа, Сісіліа ші Крета.

Peninsule. Дн Европа сѣнтѣ 6
пенінсале, дін асесте маї днсемпа-
те'сѣ: Даніа, Італіа, Греція ш. л. т.

Ictmuri. Дн Европа сѣнтѣ 2.
Ісѣмѣл Періконѣ ші Корінѣ.

Kanuri. Дн Европа сѣнтѣ 17.
дін асесте маї днсемпате'сѣ: Канѣлѣ
Матапанѣ ла меазъ-зі а Греціеі ші
Сѣн-Вінцентѣ ла Ансѣлѣ Португаліеі.

Insuli. Дн Европа сѣнтѣ 20 де
шірѣрі де мѣнді днтре каріі маї дн-
семпаді сѣнтѣ: Ъраліі, Карпадіі, Ал-
піі ш. л. ц.

Volcane. Дн Европа сѣнтѣ 3
Вѣлкѣне днтре каре се днсампѣ Ве-
зѣвѣлѣ.

Lacuri. Дн Европа сѣнтѣ 25 де
лакѣрі, днтре каре маї днсемпате'сѣ:
Невшателѣ дн Свідера, Скѣтарі дн

Търція, Кото дн Италия ш. л. т.

Флзвїі: Дн Европа сжнтѣ 42 de флзвїі, днтре каре маї днсемнате'сѣ: Волга, Дѣнѣреа, Рїнѣл шї алтеле.

Рїспї. Дн Европа сжнтѣ 38 de рїспї, днтре каре маї днсемнате'сѣ: Тїса. Прѣтѣл, Сеїна.

Продсктеле Европї сжнтѣ: Ферѣ, арапѣ, арїїнтѣ, азрѣ, мармѣрѣ, кѣр-вѣнї de пѣмжнтѣ, саре, лемпѣрїї, грѣне, маслїнї, портокалї, алѣмжї, вїнаде алесе шї вїте.

Кліма. Европа спре меазѣ-поанте есте рече, ла мїзлокѣ сїжнтѣрѣаѣ, ла меазѣ-зі кѣлдѣроасѣ.

Доксїторїї. Европа аре 256 de мїліоане шї маї топї сжнтѣ крештїнї.

Днтпѣрїї. Европа се днтпарте дн 17 цѣрї саѣ стѣтѣрї; дн ачесте 4 сжнтѣ ла меазѣ-поанте, 7 ла мїз-локѣ шї 6 ла меазѣ-зі.

Ачесте цери сжнтѣ:

1. Енглѣтера, 2. Данимарка 3. Сведо-Норвеѣа, 4. Рѣсія, 5. Фран-
ѣа, 6. Белѣа, 7. Оланда, 8. Цер-
mania, 9. Прѣсія, 10. Австриа, 11.
Свѣѣра, 12. Португалиа, 13. Спаниа,
14. Италиа, 15. Молдо-Ромѣниа, 16.
Тѣрѣа, 17. Гречѣа.

ЦЕРИЛЕ ДЕ ЛА МЕАЗЪ-НОАПТЕ.

1. ЕНГЛѢТЕРА саж цѣара Енглѣза-
скѣ есте о инсѣлъ, еа аре 29. ми-
лиоане де локѣиторѣ. Енглѣзѣи сжнтѣ
перѣѣиторѣ шѣ корѣѣерѣ марѣ. Кѣр-
тѣреа есте монархѣкѣ кѣ тѣлѣ де
Рѣѣе саж Крѣѣе. Пѣтѣнтѣл прорѣѣе:
ферѣ, араѣтѣ, косѣиторѣ, кѣрѣѣнѣ де
пѣтѣнтѣ, шѣ алѣеле; дѣ Енглѣтера
крескѣ каѣѣ чеѣ маѣ Фѣгарѣ.

Лондра есте капиталѣ Енглѣтерѣѣ
шѣ а Рѣѣеѣ дѣтрѣнѣ. еа се афлѣ пе

Флавія Tamiza ші есте чеа маї дѣт-
попотаць динтре политиіле Европѣі.

2. DANIMARKA саѣ Dania есте о
пенінесълъ ші аре 2,600,000 локѣи-
торі. Цѣара есте о Реѣіе, пѣтѣп-
тѣл маї тѣлѣ шѣсѣ, ел скоате вої,
каї алеші, сезрї ші пешіі сараѣі.

Копенхага есте капітала Danimar-
чеї полиіе комерѣіалъ.

3. SVEDO-NORVEȚIA есте о пе-
нінесълъ, аре 4 міліоане локѣиторі.
Цѣара есте Реѣіе. Пѣтѣпѣтѣл е тѣпѣосѣ,
тѣлѣшѣіносѣ ші пліѣ де пѣдѣрї; Фе-
рѣлѣ, араѣа ші лѣтѣрїіле сѣпѣ
продѣктеле цѣреї.

Стокхолмѣл ашезатѣ пе 7 інесле
есте кап. Сведо-Норведіеї. *Хріѣііаніа*
есте кап. Норведіеї, кѣчї реѣіа се ал-
кѣтѣште дин Свезіа ші дин Норведіа.

4. RUSIA аре 69 міліоане локѣ-
иторі. Цѣара есте зна дин челе маї

марі Амперіі. Амператъ се пѣ-
меште Царѣ ші есте сінгърѣ стѣпані-
торіа. Чѣа маі маре парте а пѣ-
мжнтълі есте шесѣ лнлнсѣ. Антре
продъктеле цереі се лнсеатпъ: Ферѣ
мъліѣ, азрѣ, аратъ, лемпъріі, кж-
непъ, гржне, секаръ, ікре ші блане.

Petresbursk пе флзвіа Нева есте
капітала Амперііі ші сказнълѣ Ца-
рълі; політіа есте зна дн челе маі
фржмосѣ зідіть дн Европа.

ЦЕРІЛЕ ДН МІЗЛО КѢ.

5. ФРАНЦА аре 36. міліоане ло-
кхиторі. Цѣара есте Амперііі. Пѣ-
мжнтъ Франціі есте маі мъліѣ шесѣ
елѣ прдъче: кървнн де пѣмжнтѣ, са-
ре, ферѣ, аратъ, пѣмъѣ, знде-
лемпърі ші внзрн бжне. Франчезіі
сжнтѣ оаміні фоарте гівачі ші плнн
де кържѣ.

Parisul este cap. țerei și locul de civilizația omîniei. *Ant'ancuță* cîntă mai multe lucruri vrednice de însemnat.

6. **БЕЛША** are 4,500,000 loc. țeara este *Reie*. *Țmântul* e și șesă ținosă, agricultură și țesături din *florice*.

Bruxela este cap. țerei, are fabrici și țesături de țesături și țesături foarte altele nămite dantele.

7. **OLANDA** are 3,400,000 loc. țeara este *Reie*. *Țmântul* e și ținosă, are țesături bune, și scoate țesături, țesături, țesături și țesături.

Хага сая * *Хага* este cap. țerei poliție țesături țesături țesături.

8. **ЦЕРМАНИЯ** are 18,000,000 loc. *Церманія* се алăturете din

маї тѣлѣ перї че факѣ о конфедераціоне. Пѣтѣнтѣл Церманіеї е маї тѣлѣ тѣнтосѣ, дѣ лемпѣрїї, арцінтѣ, пѣтѣѣ, саре, грѣне, вїнѣрї алесе, ої шї каї де тѣнкѣ.

*Франкфортс*л не ана *Mainѣ* есте локѣл ѣнде се адѣнѣ депѣтації перїлор Цермане пентрѣ а'шї кѣѣла интеселе лор комѣне.

9. ПРѢСІА аре 16,500,000 лок. цеара есте о Репіе. Пѣтѣнтѣлѣ есте шесѣ, дѣ кїхрїтварїѣ фрѣтосѣ шї аре тѣлѣ фабрїчі вѣне.

*Берлінс*л есте кап. цереї шї аре фабрїчі де порцелане шї де трѣсѣрї.

10. АѢСТРІА аре 38,000,000 лок. Цеара есте о дѣмпѣрѣціе. Пѣтѣнтѣл есте кѣтѣносѣ шї тѣнтосѣ. Елѣ продѣче аѣрѣ, арцінтѣ, аратѣ, ферѣ, грѣне саре. ш.л.т.

Вїена не Дѣнѣреа есте капїтала

Дипърџіеі. Дн поліе се афлѣ Бисеріка Сѣнтѣл-Стефанѣ кѣ тѣрпѣлѣ челѣ дналѣ де 138 metre саѣ 62 ші цѣмѣлате стѣпѣні.

11. СВИЦЕРА аре 2.300,000 де локѣторі фоарте браві, цѣара есте Репѣвлікѣ. Пѣтѣпѣлѣ е фоарте мѣп-лосѣ, кѣ пѣшѣні грѣсе, знде крескѣ вите фрѣмоасе ші се факѣ кашкавалі мінѣпаці.

Бернѣ, Ашцернѣ сѣпѣлѣ локѣріле адѣпѣріі Дѣпѣтацілор дін кантонеле Свѣцереі.

12. ПОРТѢГАЛІА аре 3,500,000 локѣторі, цѣара се афлѣ токѣ ла а-пѣсѣлѣ Европѣі ші есте о Рѣціе. Пѣ-тѣпѣлѣ е маі мѣлѣ мѣпѣлосѣ, елѣ продѣче фрѣкте ші вѣпѣрї алесе, олї-ве, мѣтѣасѣ, ої ші лѣпѣ фїпѣ.

Лисабона е капѣтала ші аре зпѣлѣ дін челе маі вѣне портѣрї але Европѣі.

13. **СПАНИЯ** аре 13 міліоане лок. пара есте о Реџіе. Пъмжнтѣлѣ е тѣнтосѣ ші продѣче: азрѣ, арџнтѣ, Ферѣ, меркѣрѣ (арџнтѣ-віѣ) ѣнделемнѣ, алътѣї, ої шеріно каре аѣ лѣпѣ фоарте фінѣ ші каї бѣні.

Мадрїтѣ есте кап. цереї ші се афлѣ пе о кѣмпіе аріноасѣ.

14. **ИТАЛІА** аре 23 міліоане лок. Еа есте о пенінсѣлѣ ші се алкѣѣше дїн маї тѣлте церї.

Рота пе апа Тїврѣлїї есте кап. днтрееї Італїї, дн еа се вѣдѣ маї тѣлте монѣменте веки а ле Романїлорѣ.

15. **ПРИНЦИПАТЕЛЕ-РОМЪНЕ** адїкѣ Молдова ші Цеара-Ромѣнеаскѣ; еле ла ѣнѣ локѣ сокотїте аѣ песте 4 міліоане де локѣторї, каре сѣнтемѣ пої Молдовенїї ші Мѣntenїї, тоїї де релїѣѣнеа крештїнѣ-ортодоксѣ. Пъмжнтѣлѣ Принѣпателор дн партеа де-

спре меазъ-ноанте ши аѣсѣ есте
тѣнтосѣ, еарѣ дп партеа деспре ре-
сѣритѣ ши меазъ-зи шесѣ. Цериле а-
честе сѣнтѣ тѣноасе ши даѣ: попѣ-
шоѣ, грѣѣ, орѣѣ, овѣсѣ, талаѣ, винѣ,
поанте вѣне, саре ши довитоаче. Прин-
ципалеле дп партеа деспре меази-
ноанте се аданѣ де Прѣтѣ, ла меа-
зъ-зи де Дѣнѣреа, еарѣ дп пѣнтрѣ
се прекѣрнтѣ де рѣриле: Жѣл, Ол-
тѣлѣ, Сѣретѣлѣ, Молдова ши алтеле.

Молдова се дппарте дп цеара де
сѣсѣ, дп цеара де цѣосѣ ши дп Бе-
саравѣ авѣндѣ ла знѣ локѣ 15 цѣ-
нѣтрѣ, каре сѣнтѣ: Дорохоѣл, Сѣ-
чеава, Неамѣлѣ, Ботошѣнѣ, Романѣл,
Іашѣ, Бакѣл, Васлѣл, Фѣлѣл,
Бѣрладѣлѣ, Текѣлѣ, Пѣтна, Галаѣл,
Кахѣл ши Ісмаѣл.

Іашѣ сѣнтѣ капѣтала Молдовеѣ ши
се аѣл не ана Бахѣлѣ. Дп трѣн-

шіі сжнтѣ маї мѣлте зидірі фрѣмоасе.
Ан Іаші есте скажнѣл Домнѣлѣ ші
ал Мітрополітѣлѣ Молдовеї.

Цеара-Ромѣнеаскѣ се дѣмпарте дн
Ромѣніа-Маре ші Ромѣніа-Мікѣ саѣ
Країова авжндѣ ла знѣ локѣ 17 жѣ-
деде саѣ цінѣтѣрі каре сжнтѣ: Ме-
хедінциї, Горжѣлѣ, Вѣлчеа, Ардешѣл,
Мѣшчелѣл, Дѣмбовіца, Прахова, Бѣ-
зѣл, Рѣмнікѣл, Должѣлѣ, Романациї,
Олтѣлѣ, Телеорманѣл, Влашка, Ілфовѣл,
Іаломіца ші Брѣла.

Bucureștii сжнтѣ капітала цѣреї
Ромѣнеші ші се афлѣ пе апа Дѣм-
бовіца, аре зидірі фрѣмоасе ші вісе-
річі мѣлте. Ан Бѣкѣреші есте ска-
жнѣлѣ Домнѣлѣ ш'ал Мітрополітѣлѣ
Церії-Ромѣнеші.

16. ТѢРЧІА аре 10 міліоане лок.
цеара поартѣ тітлѣ де Дѣмпѣрѣдіе.
Пѣмжнтѣлѣ есте мѣнтосѣ, пѣдѣросѣ,

продъче: стокіні, олівї, страфиде, знт-де-лемнѣ, ої, катѣрі шї каї.

Konstantinopol саѣ Цариградѣ есте кап. дмпърѣіеї шї сказнѣл Сѣлтанѣлї адїкѣ ал дмпѣратѣлї тѣрческѣ.

17. ГРЕЧІА аре 1 міліонѣ де лок. Фоарте бравї шї вѣнї марїнарї. Цеара аре тїтлѣ де Рееіе. Пѣтѣнтѣлѣ есте мѣнтосѣ шї днкѣнѣївратѣ де тѣрї. Елѣ продъче: кітрі, альтѣї, портокалі, вїнѣ, матасѣ, знт-де-лемнѣ шї олівї.

Atena есте кап. цереї. Еа фѣ х-на дїп челе маї стрѣлѣчїте політїї але векїмеї.

СЕКЦИОНЕА IV.

АСІА.

Конфинііле. Ла теазъ-поанте се търцінеште кѣ Очанъл-Днредатѣ де ла пордѣ; ла ресърітѣ кѣ Очанъл-Пачнікѣ; ла теазъ-зі кѣ Очанъл-Індікѣ; ла апѣсѣ кѣ Европа, тундіі Шралі, Мареа-Неагръ ши Рошіе.

Мѣріле Асіеі сжнтѣ 13, днсе маі днсемнате'сѣ: Мареа-Кореа саѣ Гал-бълъ ла ресерітѣ, Мареа Рошіе ши Мареа Медітеранъ ла апѣсѣ.

Голфспіле Асіеі сжнтѣ 10, днсе маі днсемнате'сѣ: Голфъл Бенгалѣ, Голфъл Персікѣ ши Голфъл Арабікѣ.

Інсълеле Асіеі сжнтѣ 9 марі адѣ-

пътърї саѣ грѣпе днѣре каре маї дн-
semnate'сѣ: Инсѣла Јапонѣлѣ шї Инсѣ-
ла Цейланѣ.

Peninsule Асіеї сѣнтѣ 8, днсѣ
маї днsemnate'сѣ: Arabia, Indiile шї
Камчатка.

Strămtorile саѣ Фрѣтѣрїле Асіеї
сѣнтѣ 9, днсѣ маї днsemnate'сѣ:
Strămtorea Берингѣ ла ресѣрїтѣлѣ
Асіеї шї Баб-ел-Мандеѣ дн Мареа-
Рошіе.

Canșile Асіеї сѣнтѣ 9, днсѣ маї
днsemnatѣ есте Канѣл-Romania ла сѣ-
дѣл Indiеї de-астѣнга.

Мшнїї Асіеї сѣнтѣ 10 шїрѣрї
марї, днсѣ маї дналѣ есте Хїмалаїа
ла мїзловѣл Асіеї шї Кавказѣл ла
апѣсѣлѣ еї.

Лакșиле Асіеї сѣнтѣ 10, днсе
маї днsemnate сѣнтѣ: Лакѣлѣ Асфалѣ
саѣ Мареа-Моартѣ ла апѣсѣлѣ Асіеї,

Лакъл саѣ Мареа-Каспикъ ши Лакълѣ
Баикалѣ дн Сіверіа.

Флзвііле Асіеі сжніѣ 20, днсе че-
ле маі днсемпате'сѣ: Амъръл, Ган-
гесълѣ, Еѣфратъл ши Тігръл.

Продвктеле. Асіа есте чеа маі ве-
ке парте а лѣтеі, пѣтжнтѣл еі про-
дѣче: платінѣ, аѣрѣ, арѣнтѣ, аратѣ,
діамантѣрї, петре преціоасе, блѣпѣ-
рїі скѣтпе, кафе, кѣшоаре, ѣтѣже,
елефанѣї, кѣміле, леї, тігрї, томїдї
ши алеле.

Кліма Асіеі ла меазѣ-поапте е-
сте фоарте цероасѣ маі кѣ сеатѣ
дн Сіверіа, ла мїзлокѣ е рече ши ла
меазѣ-зі де тотѣ калѣ.

Локситорї Асіеі сжнтѣ песте 883
де мїліоане дн карїі чеа маі mare
парте нѣ сжнтѣ крештїні, че моха-
метанї ши пѣгжнї.

Диплзрїуреа. Асіа се днпарте дн

11 перї марї дїнтре каре 1. ла меазъ-ноапте; 2. ла ресърїтѣ; 2. ла меазъ-зі; 4. ла мїзлокѣ шї 2 ла аурѣсѣ. Ачесте сжнтѣ:

1. Рѣсія-Асіянь, 2. Іапонялѣ, 3. Хїна, 4. Іndo-Хїна 5. Іndo-Станял, 6. Белѣчїстанялѣ, 7. Авганїстанялѣ, 8. Тѣрчестанялѣ, 9. Персія, 10. Арабіа шї 11 Тѣрчіа-Асіянь.

ЦАРА ДЕ ЛА МЕАЗЪ-НОАПТЕ.

1. РѢСІА-АСІАНЪ се алкѣзеште дїн Сїберїа шї Кавказїа аре 2 цѣмѣтате мїл. лок. цара се стѣпжнеште де Амператялѣ Рѣсескѣ дїн Европа. Пѣтжнтялѣ Сїберїеї есте зпѣ шесѣ мѣлѣ-шїносѣ, пѣдѣросѣ шї арїносѣ. Амел днсе се продѣче: аурѣ, арїнтѣ, платїнь шї ферѣ тжлѣ кѣм шї бланеле челе маї преціоасе.

Тоболск есте кап. Сїберїеї ресе-

pitene ші фаче негоуѣ кѣ Хіна. Казказіа аре пѣтѣнтѣрї мѣнтоаце ші фоарте родитоаре, локѣиторї сѣнтѣ фоарте ресвѣлѣторї ші бравї.

Tiflis есте кап. цереї ші фаче негоуѣ маре кѣ влѣпѣрїї.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА РЕСЕРІТѢ.

2. **ІАПОНЫ** аре 35 міліоане лок. цара есте о **Амперїе** кѣрѣнтѣ дѣпре вроїнцѣ де дої **Амперїаці**, знѣлѣ бісерїческѣ ші алѣл ѣтескѣ. Пѣтѣнтѣлѣ есте алѣтѣнтѣ дїн маї мѣлте інсѣле шії фоарте мѣнтосѣ; аколе се афлѣ ші вѣлканї. Іапонѣ продѣче азрѣ ші арашѣ мѣлѣ, оpezѣ, чаїѣ, камфорѣ ші алтеле.

Iedo дн інсѣла **Nifon** есте кап. **Амперїїеї**.

3. **XINA** аре 400 міліоане де лок. цара е о **Амперїїе** ал кѣрїа **Ам-**

първѣ се дѣлитъ на де фѣ алы чепрѣлы шѣ цѣара са де Амперѣца чераскъ. Стрѣнипорѣ есте опрѣ де а интра дн Хина. Локѣиторѣ сжнтѣ вѣнѣ лѣкрѣторѣ де пѣмжнтѣ. Пѣмжнтѣ есте мѣнтосѣ суре конѣинѣ шѣ плинѣ де дешертѣрѣ дн пѣнтрѣ. Хина продѣче: Чѣаѣл чѣлѣ маѣ вѣнѣ, матакъ, орезѣ, шѣ аде продѣкте алесе.

Пекинскѣ есте кау. Амперѣциѣ шѣ есте чѣа маѣ маре шѣ маѣ днпорѣ полѣтѣ дн лѣме.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА МЕАЗЪ-ЗИ.

4. INDO-CHINA are 35 milioane लोक. цѣара се алыѣеште дн маѣ мѣлте стѣтѣрѣ парте неатѣрпате де Еуропѣ. Indo-China саѣ India дн коло де флѣвѣлѣ Гангесѣ есте о пѣнѣскѣ а кѣрѣа пѣмжнтѣ дѣ: косторѣ, рѣвинѣрѣ, лѣмпѣрѣ, орезѣ, е-

лефанці, тигри ши алтеле. Дн Indo-China се афль Дмпърѣція *Birman* кѣ кап. *Ava*. Дмпърѣція *Anam* кѣ кап. *Xise* ши Реѣія *Siam* кѣ кап. *Банкок*. Дн ачеастъ пенінсѣлъ Енглезіи стъпжнескѣ тѣлѣ дері.

5. INDOOSTANЪЛ аре 155 миліоане локхиторі, деара есте о пенінсѣлъ, тѣнтоастъ ла апѣсѣ ши прекърматъ де фоарте марі аѣе. Пѣтжнтѣл продѣче: тѣргѣритаре, діамантѣрі, орезѣ, захарѣ, тигри, леі, шерпі-боа, елефанці, пѣхні, папагалі, ши алтеле. Indoostanъл се алкѣтѣеште дін дері неатѣрпате ши дін дері атѣрпате ши стъпжните де Енглезі.

Калкста ла гѣра Гангесѣлѣ есте капітала пѣтжнтѣрілор стъпжните де енглезі дн Indoostanъ.

Дері неатѣрпате сѣнт: *Cindxia*, *Непалъ*, *Cindxi* ши Конфедераѣія *Сеічилор*.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА МІЗЛОКЪ.

6. БЕЛЪЧИСТАНЪЛЪ are 3 мил. лок. din каре чеа маї mare parte'сѣ помазї, адикъ змвлъ din локъ дн локъ; деара се кърмеште de зпѣ Шефѣ дѣпре воинцъ ши се пѣмеште Ханѣ. Пѣтхнтвлъ дн партеа деспре пордѣ е мѣнтосѣ ши дѣ мѣлтѣ Ферѣ ши аратъ; о партеа дереї este плїнь de дешертѣрї.

Келатѣ este кап. дереї ши сказпвлъ Ханвлї.

7. АВГАНІСТАНЪЛЪ are 10 мил. лок. din карїї мѣлцї лѣѣ ка ши Белзчїї помазї. Деара се кърмеште totѣ de кѣтръ Ханї а кѣрора пѣтере este непѣрїдїнїтъ асѣпра сѣвїшїлорѣ.

Каблвлѣ este кап. дереї ши сказпвлъ шефвлї авганѣ.

8. ТЪРЧЕСТАНЪЛЪ саѣ Tartaria

neatърнатъ аре 7 милиоане лок. Цеара се къртвеште totъ de къръ зпъ Ханъ кз пѣтере немърѣнитъ. Пъмжнтвлъ есте плинъ de пѣстїиърї днтїнсе, дпсѣ мѣнѣїї стаѣ коперїѣї кз омете. Дпеле локврї сжнтъ de о мѣноше неспѣсѣ.

Бсхара есте кап. преї поліе фоарте комерѣїоасѣ; дп ea се пѣмъръ ла 300 de москее шї ла 60 de сколї.

9. ПЕРСИА аре 9 милиоане лок. Цеара се къртвеште de къръ зпъ капъ пѣмитъ *Шахъ*. Пъмжнтвлъ есте мѣнтосѣ шї арїносѣ, елъ продѣче: опрезъ, гѣтї, шалврї, матасѣ каї алешї, ої, шї мѣргѣрїтаре.

Техеранъ есте кап. Персіеї шї сказнвлъ *Шахвлї*.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА АПЪСЪ.

10. АРАБІА аре 12 міліоане лок. оаміні браві. Еї парте сжнтѣ а-тжрпаді де Търчіа парте сжнтѣ неа-тжрпаді. Пътжнтѣлѣ есте чеа маї ма-ре парте аріносѣ дпсѣ продъче: ка-феао чеа маї възпѣ, смірпѣ, тъмжїе, пжкѣшоаре, кърмале шї търїгърїларе, каї арабілор сжнтѣ чеї маї ренжмїді дїп лжте.

Мека есте кап. Арабіей шї патріа Профїтѣлї Махометѣ днтемеїторїлѣ релїжіонеї махометане.

11. ТЪРЧІА-АСІАНЪ аре 16 міліоане лок. цеара атжрпѣ де Съл-танѣл де ла Константінолі. Пътжнтѣлѣ есте плїнѣ шї де тжрпї шї де кжмпїї днтїнсе; ел продъче: поатѣ, олівї, кърмале, персічї, капре кѣ лѣ-пѣ сжпїре шї ателе.

Kstaiexš este prívítŭ ka kap. Ana-
tolieí adíkŭ a Ašieí Tŭrčeští, aiče'í
skaznŭlš znŭí pŭrdekŭtorŭ mare saš
Moлахš шí alš Beíлер-Beíхлŭí adíkŭ
komandantхлŭí-цeнералš de Anatolia.

СЕКЦИОНЕА V.

А Ф Р И К А.

Конфиниіле. Африка се търѣинеште ла меазь-поанте къ Мареа-Meditеранъ; ла ресеритѣ къ Мареа-Rоміе ши Очанълѣ-Індікѣ; ла меазь-зі къ Очанълѣ челѣ Маре, ши ла апъсѣ къ Очанълѣ-Атлантікѣ. Африка есте чеа маї mare пенінсълъ а пѣтѣнтълѣ, ea се леагъ de Асія prin іctмълѣ Сзецѣ.

Мѣриле Афричеї сѣнтѣ ачеле пѣ-терате маї сѣсѣ.

Голфъриле Афричеї сѣнтѣ 4. дѣн каре челѣ маї mare есте Голфълѣ Бвінікѣ.

Інсълеле Афричеї сѣнтѣ 20 дпсѣ

маї днсемпате'сѣ: Мадагаскарѣ, каре'ї чеа маї mare incъль ши Сѣнта-Елена.

Стрѣкториле Афричеї сѣнтѣ 3. чеа маї днсемпатѣ есте а Цивратарѣлѣи.

Капсриле Афричеї сѣнтѣ 15. челѣ маї днсемпатѣ есте Капѣл Бѣнеї-Сперанцѣ че се афѣл токма ла меазѣ-зи а Афричеї.

Монциї Афричеї сѣнтѣ 8. чеї маї днсемпаци сѣнтѣ: монтеле Атласѣ ла меазѣ-поанте ши монтеле Лѣнеї дн Еѣиптѣ.

Лаксриле Афричеї сѣнтѣ 5. челѣ маї днсемпатѣ есте Лакѣлѣ Чадѣ дн пѣнтрѣлѣ Афричеї.

Флсвиїле Афричеї сѣнтѣ 8. днсѣ челѣ маї днсемпатѣ есте Нилѣлѣ каре днлеспенте крештереа орезѣлѣи.

Продсктеле. Африка дн пѣнтрѣ есте плинѣ де пѣсѣиѣрѣ ариноасе ши сѣарпѣ, пе ла тѣрѣинѣ есте родитоа-

ре. Еа продъче: асрѣ, арапъ, ферѣ. петре скътпе, саре, грапе, орезѣ, къртале, захарѣ, вѣтвкѣ, леі, тигри, леопарзі, хіені, риночері, елефанці, газеле, крокодилі, вѣтіле, стръці.

Кліма Афричеі есте калдъ ші дн пѣхнтрѣ фервѣнте; вѣхнтрѣле че трагѣ пе аколе сѣнтѣ днѣдъшитоаре.

Докситоріі Афричеі сѣнтѣ песте 100 милиоане днтре каріі пѣмаі Еуропеіі дѣсѣ крештіні, пѣмѣхнтеніі сѣнтѣ махометані ші чеа маі таре парте пѣгжні.

Диптрициреа. Африка се дн парте дн 17 дѣрї дн каре 3. ла меазъ-поанте 6. ла мизлокѣ 8. ла меазъ-зі ачесте сѣнтѣ :

1. Барбаріа, 2. Еѣптѣлѣ, 3. Сахара, 4. Сенегамбіа, 5. Квінеа де меазъ-поанте, 6. Негрідіа сѣсѣ Сѣданѣлѣ, 7. Авісініа, 8. Нѣвіа, 9. Дѣр-

мѣлѣ Аѳанѣ ши Сомолі, 10, Квінеа de meazъ-zi, 11. Хотенлогіа, 12, Гѣверніа Капѣлѣ, 13. Репѣбліка Транс-Ваал, 14. Кафреріа, 15. Monomotона, 16. Mozambікѣлѣ, 17. Zanzібарѣлѣ.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА МЕАЗЪ-НОАНТЕ.

1. **БАРБАРИА** се нѣмескѣ toate церіле de ла meazъ-noante а Афрікеі афаръ de Еѳіптіѣ. Ачесте цері сѣнтѣ 4. Тріполі, Тѣнісѣ, Алѣеріа ши Мароко. Локѣиторіі Барбаріеі сѣнтѣ ла 17 міліоане. Пѣтѣнтѣлѣ este чеа маі mare parte дешеріѣ аріносѣ, дикѣнціѣ-ратѣ de мѣнці; пѣтѣнтѣлѣ дѣ кѣртале ши аре феаре сѣлѣатіче. Кліма este фервінте днѣсъ спре мѣнці сѣтѣмпратѣ. Тріполі ши Тѣнісѣ се сѣтѣнѣескѣ de Сѣл анѣлѣ дін Коnstantінополі. Алѣеріа се сѣтѣнѣеште de Франѣа, Ма-

рокълѣ есте о Дипъръдіе неаѣрна-
тъ, стѣпънитъ де кѣтръ знѣ Сѣланѣ.
Фіе-каре дин церіле ачесте дши аѣ
капіталеле лор тотѣ ка ши еле нѣмте.

2. ЕЦІПТЪЛ аре 3,000,000 лок.
цѣара атѣрпъ де Сѣланѣлѣ дин Кон-
стантінополи ши се кѣртѣеште де знѣ
Віче-Реде. Еціптълѣ есте локълѣ челѣ
маї тѣносѣ де не нѣтѣнтѣ дн прі-
вінѣа орезѣлѣ.

Kairo есте кап. цѣреї ши се а-
флѣ не флѣвіѣлѣ Нілѣ.

3. САХАРА аре 1 міліонѣ лок.
дипѣрдїї пріп деосевіте оазе, адікѣ
інесѣле днверзїте дн мізлокълѣ нѣсі-
пѣрілор. Вѣнтѣріле стѣрпіндѣ нѣсі-
пѣріле ши пѣртѣндѣле дн дешертѣ, дн-
неакѣ тѣлѣ кѣлѣторі че мерѣ спре
негѣдїторіе.

Agabli есте прівітѣ ка капітала дн-
трѣдеї Сахаре.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА МИЗЛОКЪ.

4. **SENEGAMBIA** are 12 milioane de loc. деара се алкѣвеште дин маї тѣлте Реѣіі. Аколе креште арборѣлѣ воавов гросѣ де 90 палте ла трѣнкѣл, днтре прѣдѣкте се днсеамнтѣ: пенеле де стрѣцѣ, пеї де тѣгрї шї алтеле.

Bambusk este cap. Реѣіеї Mandi-
цїлорѣ, де аколе се скоате арѣ тѣлѣ.

5. **KBINEA** де теазѣ-ноапте а-
ре 10 milioane de loc. де карактерѣ
крѣзі. Пѣтѣнтѣлѣ дѣ пѣлбере де арѣ,
фїлдїшѣ (дїпї де елефантѣ), захарѣ,
indigo знѣ фелѣ де кѣнепѣ че фаче
колорѣл албастрѣ.

Kstacia este cap. Реѣіеї Ахан-
цїлорѣ.

6. **SUDANUL** саѣ Negriѣia are 20
milioane de loc. стѣпѣнїї де кѣтрѣ
маї тѣлїї Сѣлтанї саѣ Domnї маї

mălă să mai pășină atârnații zni
de alții. Пътянілэ Сьданьлі е-
cle pășină кьпоскьтэ, аколе крескэ
піште арьєрі зпотоші ші се афлэ о
мэдріме де феаре селватече. Clima
este foarte ferbinte.

Tymbokts este cap. statăлі de а-
seminea пьміре.

7. **НЭБІА** are 2 milioane лок.
Пътянілэ prodъче: аьрэ, лемпэлэ
аваносэ, сандалэ, ші are феаре
селватиче.

Ceneapă pe Нілэ-Албастрэ este
cap. чеа маї днсемнатэ дін Нэбіа.

8. **АБІСІНІА** are 4 milioane de
локьіторі; деара се алкьъеште дін маї
мэле пьрці днтре каре се днсемнатэ
ші о днпьрьіе. Пътянілэ дэ про-
дъкте ка ші Нэбіа.

Antalo este cap. челі маї пьтер-
пикэ ші маї днфлориторіэ Статэ ал

Авісініеі, *Гондаръ* еартъші капиталъ

9. **ЦЕРМЪЛ-АЦАН** *ші Сомолісѣ* are 200 мii de локѣторі. Пъмѣнтѣл este ариносѣ ми стѣжкосѣ, елѣ про-дѣче: аѣрѣ, фiлдiшѣ, аромате, смiрнѣ, амѣрѣ (кiхрiмѣарѣ).

Zoila este кап. шi се афлѣ дп-тр'о инѣзлѣ ла стрѣмтоареа Баб-ел-Манде адикѣ поарта морѣеі.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА МЕАЗЪ-ЗИ.

10. **КВИНЕА** *де меазѣ-зи* саѣ Конго are 5 мiліоане de лок. Еі факѣ перѣѣторіе кѣ склавii; продѣкте-ле еі сѣнтѣ ка шi ачелор-лалте цери дiн мiзлокѣлѣ Афричеі. Аиче се а-флѣ нiште фѣрничі тарі каре интрѣндѣ дп рѣтѣлѣ елефанѣіорѣ дi факѣ de морѣ.

Лоанго este кап. Реѣіеі de асе-мiне нѣмiре.

11. ХОТЕНТОЦІА аре о цѣлѣтѣ миліонѣ де лок. каре сжнтѣ барбарі ші пѣгжні. Чеї маї днсемпаці дінтре еї сжнтѣ: сѣмінціле *Берістаниї*, *Натакас* ші *Коранас*. Челѣ маї маре сатѣ алѣ лорѣ есте *Креалѣ*.

12. ГЪБЕРНІА-КАПО саж *Каплада* аре 200,000 де лок. Пѣмжнтѣлѣ продѣче репѣмитѣлѣ винѣ *Констанца*; інопотамі (каї де маре), сѣрѣці, ої кѣ коада фоарте маре.

Капо саж *Капстад* ла поале ле тѣптепѣлѣ *Лех* есте кап. цереї ші скарпѣлѣ *Гъвернаторѣлѣ* *Енглезѣ*.

13. РЕПЪБЛІКА *Транс-Ваал* саж а *Боері* лорѣ форматѣ ла 1858 дін локхіторіі фѣціці дін *Гъверніеа* *Капѣлѣ*. Ачетіа сжнтѣ: *Оландезі*, *Франчез*, *Енглезі* ші *Цермані*.

14. КАФРЕРІА аре 2 миліоане лок. каре'сѣ фоарте марі вжнтѣторі

ші тълці динре еї дсѣ салвалечї.

Portnatală este o poliție a unei colonii Engleze.

15. MONOMOTOHA are 1 шї цїс-тѣтате мїліонѣ де лок. стѣжнїцї де деосевїцї Домнї. Пѣтжнїтѣлѣ продѣче: азрѣ шї ардїнтѣ. Кліма este стѣпѣтоасѣ.

Софала е кап. колонїеї Портѣезѣ.

16. MOZAMBIKЪЛ are 2 мїліоане локїторї, деара este фoарте родїтоаре, are орзѣ тѣлѣ, елефанцї, азрѣ шї ардїнтѣ.

Mozambiks днтр'о инсѣлѣ este кап. ашѣзѣрілорѣ портѣезе дїн Африка ре-стѣрїтеанѣ.

17. ZANZIBARЪЛ are 1 мїліонѣ де локт. пѣтжнїтѣлѣ продѣче: гѣмі знѣ фелїѣ де клеїѣ, шї дн пѣдѣрї сжнїтѣ тѣлцї елефанцї.

Брава este кап. unei репѣблике днтеметѣ де кѣрѣ Аравї.

СЕКЦИОНЕ А VI.

А М Е Р И К А.

Конфиниіле. Америка се шърці-
неште ла меазъ-поаите къ Очанялѣ-
Атлантикѣ; ла ресърітѣ къ Очанялѣ-
Атлантикѣ; ла меазъ-зі къ Очанялѣ-
Пачникѣ; ші ла апъсѣ тоіѣ къ елѣ ші
къ Мареа-Берингѣ. Америка с'аѣ дес-
коперитѣ ла 1492 де ачеіа се пѣтеште
Лятеа-Нозѣ.

Мѣрїле Америчеі сжнтѣ ачеле де
маі сѣсѣ:

Голфспїле Америчеі сжнтѣ 16,
днтре каре маі днсемпнате'сѣ: Гол-
фялѣ Сѣн-Лоренцѣ, Голфялѣ-Мексіко
ші Голфялѣ-Калїфорникѣ.

Інселе Америчеі сжнтѣ 7 грѣде

марі днтре каре маї днсемпате'сѣ:
Куба, Islanda-лѣнгъ ш. л. т.

Peninsulele Amer. сѣнтѣ 7. Чеа
маї днсемпате' есте пенинсула Кали-
форнія пентрѣ аърѣлѣ че'лѣ скоате.

Ictmș. дн Ам. есте Ictmșл Па-
нама каре леагѣ пе Америка де ла
меазѣ-поапте кѣ чеа де ла меазѣ-зі.

Kansriile Americiei сѣнтѣ 12, маї
днсемпате' есте :Флорида ш. л. т.

Msuciї Americiї сѣнтѣ 4 марі лан-
цѣри, чеї маї днсемпате' дин еї сѣнтѣ
Кордilierїи Анделор че петрекѣ Аме-
рика де меазѣ-зі

Вълканїї Americiї сѣнтѣ 5. днтре
каре се днсемпате' Вълканѣлѣ Стѣнтс-
лѣ-Еліе дн Америка Рѣсеаскѣ.

Лаксриле Americiї сѣнтѣ 11 дн-
тре каре се днсемпате': Лакѣлѣ Ника-
рага дин Америка централѣ.

Флсвїї. Дн Америка сѣнтѣ 12

dintre care се дѣсеатъ Amazonялъ
care este челѣ маї mare флэвиѣ пе
пѣтѣнтѣ.

Pispi дѣ Ам. сѣнтѣ 15. дѣнтре
care се дѣсеатъ Мисхри; Арагаи
ши алтеле.

Продуктеле. Америка е пѣнтъ де
апе марѣ, де тѣнтѣ ши шесхри дѣ-
тинсе. Еа аре: платинѣ, аратѣ, пе-
лре преціоасе, кафе, захарѣ, карто-
фле, пѣвшоѣ, ѣтѣнтѣ, касторѣ, ка-
ггарѣ (леї де Америка) ши алтеле.

Клима Америчеї este ла меазъ-
ноапте рече де толѣ, ла мизлокѣ маї
тѣнтѣ калѣ ши фервѣнте, ла меазъ-зи
стѣнтѣнтѣ ши рече.

Докситорѣ Америчеї сѣнтѣ песте
50 милиоане дѣнтре карѣ Европѣї ши
знѣ дѣн пѣтѣнтѣнтѣ дѣсѣ крѣстѣнтѣ. Сѣ-
минѣїле челе селватиче дѣсѣ пѣгѣне.

Дѣнтрѣїреа. Америка фѣреште се

днparte дн Америка де меазъ-ноапте
ші Америка де меазъ-зі, legate ла
знѣ локѣ prin iclmъл Panama. Дн
amъndoxe пърдїле ачесте се афлѣ 18
перї марї, адїкѣ 7 дн Америка де
ла меазъ-ноапте шї 11 дн ача де
ла меазъ-зі, ачесте сжнтѣ:

1. Америка - Русеаскѣ, 2. Грен-
landa, 3. Britania-Нозѣ, 4. Ста-
търїле-Џнїте, 5. Мексїко, 6. Тек-
сасѣ, 7. Кватемала, 8. Колѣмбіа,
9. Перѣ, 10. Болівїа, 11. Хїлі, 12.
Patagonia, 13. Rio-дела-Плата, 14.
Репѣблика Ъргай, 15. Парагаї, 16.
Brazilia, 17. Гѣїана, 18. Antilele.

ЦЕРІЛЕ ДЕ ЛА МЕАЗЪ-НОАПТЕ.

1. АМЕРИКА - РУСАСКѣ, are
60 mii de лок. днтре каре сжнтѣ
пре пѣдїні рѣшї. Пѣтмънтѣлѣ este de-
шертѣ геѣосѣ, unde се вжнеазѣ велпї

негре, Фочі, врші албі ші блане.

Архангелъ-Ноѣ дн инсѣла Сітка есте кап. ші сказнѣлѣ Гѣвернаторѣлѣ рѣсескѣ.

2. ГРЕНЛАНДА аре 20 миі де лок. днтре каре сѣнтѣ ші Ескімошї оаміні шічі де стазрѣ, еї слаѣ сѣвѣ стѣпѣнїреа Данїлорѣ. Пѣтѣнтѣлѣ есте алкѣлїтѣ дїн инсѣле.

Готааб есте кап. цереї.

3. БРИТАНІА-НОѢЪ аре 300 миі де лок. пѣтѣнтѣлѣ есте аконерїтѣ де лѣкѣрї, ші де пѣдѣрї, дн каре крескѣ о тѣлїне де анїмале кѣ блане прецїоасе, цера дѣ: кѣнепѣ, инѣ ші тїх-тїхнѣ. Фрїгѣлѣ ші кѣлѣра дѣсѣ пѣтернїче.

Отѣва есте кап. днтрецеї Канаде ші сказнѣлѣ Гѣвернаторѣлѣ енглезѣ.

4. СТАТѢРІМЕ-ѢНІТЕ аѣ 23 мїліоане де лок. цера есте о ренѣвлї-

къ алжыѣиѣ дн totылѣ din 33 state-
тырї. Пъмжнтылѣ аре шесърї шї e-
cte млъштїносѣ, даръ скоате: ферѣ,
марторъ, саре, їносѣ, лемпърїї шї
тырме de черы. Кліма спре меазъ-
поанте ecte аспръ, спре меазъ-зі
калдъ.

Washington ecte кап. Ъніонеї саѣ
а Stateлор-Ъніте, аїчі се адънъ депъ-
тації репъблїчелорѣ de се сфътзескѣ
дн їтереселе перїї лорѣ.

5. **МЕКСИКО** аре 7 мїліоане лок.
деара ecte о Репъблїкъ че стъ дн-
несфършїте лъпте пъънтрїче. Пъмжн-
тылѣ ecte мънтосѣ шї дъ: аърѣ, ардїнтѣ
мълѣ, косторѣ, ванїліе, індіго ш. л. і.

Mexico ecte кап. Репъблїчеї кѣ о
вїсерїкъ фоарте скъмїѣ днкъркатъ
de одоаре.

6. **ТЕКСАС** аре 70 мїї de лок.
ачеастъ деаръ ecte о репъблїкъ фъ-

кѣтъ къ цери de la Мексико.

Osten este кап. цери.

7. **КВАТЕМАЛА** are 2 милиоane локситори. Пѣтѣнѣлѣ este плинѣ de летне de прецѣ кампеша ши акажѣ. Клима е влѣндѣ. Кватемала este републѣкѣ.

Кватемала-Nos la цертѣлѣ Мѣреї este кап. цери.

ЦЕРИЛЕ АМЕРИЧЕИ ДЕ ЛА МЕАЗЪ-ЗИ.

8. **КОЛУМБИЯ** are 3 ши цѣтѣтате милиоane лок. цера este Републѣкѣ. Пѣтѣнѣлѣ este тѣнлосѣ, фоарте родиторѣ ши продѣче: тѣтѣнѣ, индѣго, какао, кѣнкѣнѣ, аѣрѣ, арѣнѣлѣ, платѣнѣ, старандѣрѣ.

Bogota este кап. цери

9. **ПЕРУ** are 2 мил. лок. цера este Републѣкѣ. Пѣтѣнѣлѣ are цертѣрѣ пѣсѣноасе ши вѣї фоарте родѣ-

тоаре, елѣ скоате ахрѣ, арѣнтѣ ани-
таме ши саре.

Lima есте кан. цереї, полііе ко-
мерціалъ кѣ о клімъ фоарте плѣкѣтѣ.

10. БОЛІВІА саѣ *Pers-de-Cscă*
аре 1 міліонѣ ши цѣхтѣтате лок. цеа-
ра есте Репѣблїкѣ. Пѣтжнтѣлѣ скоа-
те, вїнгрї, олівї, кїнкїпѣ ши коко кѣ
але кѣрѣїа фрѣнзе пѣтжнтенїї се пѣ-
трескѣ.

Shkizaka саѣ Лаплата есте кан.
церї ши аре лн ауронїере міне лн-
авѣдїте де ахрѣ.

11. ХІІІ аре 1 міліонѣ ши цѣх-
тѣтате де локїторї. Цеара есте Реп-
ѣблїкѣ. Пѣтжнтѣлѣ скоате : ахрѣ,
арѣнтѣ; петре преціоасе, ши пеї тѣл-
те; кліма есте фоарте сѣпѣлоасѣ.

Santiago есте кан. цереї.

12. ПАТАГОНІА аре 200 мїї
де лок. пѣтжнтѣл есте рече, стерпѣ

ші сълватикѣ, Patagonii сжнтѣ помазі;
clatъpa лорѣ este фoapтa палъ.

13. РІО-ДЕ-ЛА-ПЛАТА caѣ Републіка Арѣнтінъ are 1 мїліонѣ локиторі, пѣмжнтѣл prodъчe чаїзлѣ пѣмитѣ *mata*, vile, азрѣ шї арѣнтѣ.

Buenos-Aires este капїтала цереї шї фаче комерцѣ mare кѣ пеї, съѣ шї пѣрѣ.

14. УРАГАІ are 200 мїї de лок. цeapa este Републікѣ; клїма este фoapтe плѣкѣтѣ; prodъктeлe eї сжнт ка шї але чeлop-лалтe цeрї вeчїнe.

Montevideo este капїтала цереї кѣ портѣ вжнѣ.

15. ПАРАГАІ are 200 мїї лок. цeapa este Републікѣ. Пѣмжнтѣлѣ prodъчe чаїзлѣ Парагаї caѣ *mata*, *цїстїснѣ*, вѣтѣбакѣ, захарѣ.

*Asuncion*ѣ este кап. цереї пe рїзлѣ Парагаї.

16. BRAZILIA are 7 цѣм. мил. de лок. деара есте Амперъдіе. Пъ-мжнтѣлѣ prodъче: азрѣ, diamantѣ, лемѣ de въпсілѣ, орезѣ, въмбакѣ, іісіісіѣ ші захарѣ.

Rio-Іанеріо есте кап. Амперъдіеі кѣ знѣлѣ дін челе маі марі, маі фрѣ-моасе ші маі сігѣре портѣрї дін лѣме.

17. ГВІАНА are 200 миі de лок-кѣиторї. деара се сіѣмжнеште de кѣ-трѣ Енглезі, Оландезї, Португезі, Спанїолї ші Франчезі. Пъмжнтѣлѣ дѣ-кѣшоаре, захарѣ, кафе, рѣмѣ, въм-бакѣ, ші алтеле.

Жоржѣ-Товнѣ, Паратарїбо ші *Kaiena* сжнтѣ капїтале.

18. ANTIЛЕЛЕ аѣ 3 ші цѣмѣта-ле міліоане лок. пѣмжнтѣлѣ се алкѣ-тѣеште дін маі мѣле інсѣле марї ші мїчі, есте мѣнтосѣ, вълѣносѣ ші пѣдѣросѣ; антїлеле скотѣ тоате фрѣк-

теле колоніале саѣ де въкъліі.

Xaiti, Ksoba ші *San - Salvador*
сѣнлѣ челе маі дусемпате інсѣле.
Прін ачеастъ дін ѡртъ с'аѣ фькълѣ
декоперіеа Америкеі ла 1492, де
Крістофоръ-Колѣмбѣ.

СЕКЦІЯ VII.

ОЧЕАНІА.

Конфінііле. Очанія саў Аўстра-ліа се афлѣ дн мізлокѣлѣ Очанялѣ де меазъ-зі саў Аўстралѣ, стѣндѣ днтре Асія ші Амеріка.

Голфспі. Очанія аре маї прін тоате інсѣлеле Голфспі, днтре ачесте маї днсемнатѣї: Карпантарія ш. л. т.

Стрѣмторіле. Очанія аре фоарте мѣлте стрѣмторі днсь маї днсемнате'сѣ 10, ші днтре еле се деосевескѣ стрѣмтоареа: Малака, Макасарѣ, Торес ші Кокѣ.

Мънциї. Маї toate incъзлеле Очеа-
ниеї дсѣ пине де мѣнциї; днсъ чел
маї mare dintre топї este мѣнтеле
Орфирѣ din incъзла Сѣmatpa unde e-
ste ши Вълканѣ; мѣнциї Албастри din
Оланда-Нозѣ — ши Алпї дн Зелан-
да-Нозѣ.

Продуктеле. Incъзлеле Очeanieї даѣ
продуктеле челе маї алесе де коло-
ниале саѣ въкълїї, прекъмѣ ши о
мълчїме де аѣрѣ ши де арцїнтѣ, а-
семїне насерї фoарте фрѣмоасе ши
pape.

Клїма Очeanieї este стѣмпъратѣ
фервїнте ши аспрѣ din казза мърї-
лорѣ, а мѣнцилорѣ ши а пѣсѣтсреї
сале дрептѣ сѣвѣ ловїтъра соарелїї.

Локситорїї Очeanieї сѣнтѣ 30 de
мїлоане маї топї де раса негрѣ,
фoарте пѣцїнѣ кълтївїдїї, маї мълѣ
селватїчї ши idolатрї. Крештїнїсмълѣ

се дитродъсе де къръ Европыи ста-
торничіи аколе.

Дитпрциреа. Очаніа се дитпар-
те дн 3 пърдї марї.

1 МАЛЕЗИА адикъ инсълеле де ла
апсѣ къръ Асія кѣ челе маї дн-
семнате динтре еле: Сѣматра, Јава,
Борнео ши Челевесѣ.

2 АУСТРАЛИА адикъ инсълеле де
ла меазъ-зи кѣ челе маї днсемнате
динтре еле: Оланда-Нохъ сѣ Notacia,
Zelanda-Нохъ ши алтеле.

3 ПОЛІНІСІА сѣ инсълеле де ла
ресеритѣ кѣ челе маї днсемнате дин-
тре еле: инсълеле Sandviche, Маркі-
ze ши инсълеле Otahaiti.

ШИРЪЛ МАТЕРИЛОР ДІН ЦЕОГРАФІЕ.

Methodă кѣм съ се дѣведе не сколарі Цеография. фага. 3

СЕКЦИЈНЕА I. ДСЕМНЪРИ ЦЕНЕРАЛЕ.

а. Пѣмънтѣл кѣ пѣрділе лѣі.	9
б. Апа кѣ пѣрділе еі.	10
в. Аерѣл.	12

СЕКЦИЈНЕА II. ДМПЪРЦІРИ ЦЕНЕРАЛЕ.

Пѣмънтѣл, Очанѣлѣ.	13
Раселе оамінілор.	14
Реліціѣніле прінчипале.	15
Гѣверпѣмънтеле.	16

СЕКЦИЈНЕА III. ЕБРОПА.

Пѣрділе еі фѣрешті ші челе 17 цері.	18
Енглѣтера.	21
Данімарка, Сведо-Норвеція, Рѣсія.	22
Франца.	23
Белція, Оланда; Церманія.	24
Прѣсія, Австрія.	25
Свѣдера, Португалия.	26
Спанія, Италия, Прінчипателе Ромъле.	27
Търчія.	29
Гречія.	30

СЕКЦИЈНЕА IV. АСІА.

Пѣрділе фѣрешті ші челе 11 цері.	32
Рѣсія асіанъ.	35
Іапонѣл, Хіна.	36

Indo-China,	37
Indoستان	38
Белѣѣстанѣл, Авганѣстанѣл, Тѣрчѣстанѣл.	39
Персія.	40
Аравія, Тѣрчіа-асіанѣл.	41

СЕКЦІОНЕА V. АФРИКА.

Пѣррѣде еї Фірештї шї челе 17 дерї	
Барварія.	46
Еѣпѣл, Сахара	47
Сенегамбіа, Квінеа, Сѣданѣл.	48
Нѣвіа, Авісініа.	49
Цертѣл Аѣіанѣл, Квінеа,	50
Хотентотіа, Гѣверніа-Капо, Репѣблика Транс-Ваал.	
КаФреріа	51
Мопотона, Мозамбікѣл, Занзібарѣл	52

СЕКЦІОНЕА VI. АМЕРИКА.

Пѣррѣде еї Фірештї шї челе 18 дерї.	
Амеріка-Рѣсаскѣ	56
Гренланда, Британіа-Нозѣл, Статѣрѣде-Ѣніте	57
Мексіко, Тексасѣ	58
Кватемала, Колѣмбіа, Перѣ	59
Болівіа, Хілі, Patagonia	60
Rio-de-la-Plata, Ѣрагаі, Парагаі	61
Бразіліа, Гѣена, Антілеле	62

СЕКЦІОНЕА VII, ОЧЕАНІА.

Очеаніа,	65
Малезіа, Австраліа, Полінісіа	67